

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA BERCSÉNYI JÓZSEF

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Az emberiség egyik veszedelme.

Irta Forel Ágoston, egyetemi orvostanár

A szolidaritás gondolata, a szociális gondolkodás elterjedése, az emberi önzés ellenére is, önkénytelenül a szociális higiénére visz át. Hiába minden egoizmus, hiába jelentkezik koronként az emberben a ragadozó állat és hiába fordítunk bármily nagy gondot az egyénre, minden takargatás ellenére a mélyebben vizsgáló elé tárul a nagy tömegnyomorékság, a betegek, degeneráltak, idióták óriási kontingense. A primitív népeknél a nyomorékot egyszerűen megölték. Az állatoknál is a tökéletlenebbek a természetes kiválasztás folytán elpusztultak. Nem így a kultúrembernél, hol a szeretet és az orvostudomány pártfogásába veszi a tökéletlen egyéneket és valósággal előmozdítja szaporodásukat. A háboru azelőtt a gyengéket pusztította el, ma csak az erősek mennek háboruba és vesztik életüket. Mindezért az emberi faj romlása erősen előre halad. Ennek a faj romlásnak egyik legfontosabb tényezője az alkoholizmus.

Midőn az emberi kíváncsiság az erjesztett italokat felfedezte, már meg is szerette, mert azt tapasztalta, hogy a bennük levő narkotikum rendkívül kellemes érzést idéz elő. A fájdalmak

sokkal enyhébbek lesznek a beálló benuulás folytán. A fájdalom ugyanis nem más, mint tulságosan intenzív foka az érzékszervek által közvetített ingereknek. A fájdalom célszerű be rendezése a természetnek, mert mintegy biztosító szelep módjára figyelmeztet nagyobb veszélyekre. A kis gyermek minden káros cselekvést rögtön abbahagy, ha az fájdalmas kezd lenni. Ami tehát ezt a fájdalomérzést megszünteti, az az embert biztosító szelepjétől megfosztva, nagyobb veszélyek előre érzését és az idejében való menekülést megakadályozza. Az alkohol kellemes hatása is onnan ered, hogy érzéketlenné tesz a beálló agybenuulás folytán, aminthogy a nagyobb foku agybenuulás, a paralyzis progressiva is rendkívül kellemes közérzettel jár. Az alkohol a hideg és meleg érzését is gyöngíti, ezért bármennyire dicsérik is a szeszes ital télen melegítő, nyáron hűsítő hatását, nagyon gyakran visz megfagyáshoz és nap-szuráshoz. Ezért a kellemes érzéketlenítésért szerettek már őseink is egyes kivételes alkalomkor lerészegedni. Szociális bajja az alkoholizmus, azonban csak az újabb időben vált, mert a technika fejlődésével olcsóbbá vált szeszes ital élvezése általános lett és az alkoholmérgezés heveny alakja helyett a krónikus forma jelentkezett.

Pedig a ritka részegség még nem a legnagyobb baj, mert a szervezet kipihenheti magát, ellenben a krónikus alkoholizmus a sejtek következetes megmérgezéséhez vezet. És a hatás szempontjából teljesen mindegy, hogy az alkohol mily formában jut a vérbe. A bor és sör kisebb alkoholtartalmát a pálinkával szemben is élvezni szokott nagyobb mennyiség pótolja és a vérre nézve a hígítás mellékes a mennyiség mellett. A krónikus alkohol fogyasztás legnagyobb veszélye abban rejlik, hogy szinte észrevétlenül terjed. A legtöbb ember még mindig nagyon mértékletesnek véli magát, midőn az alkohol káros hatása anélkül, hogy rögtön szembetűnően jelentkezik már megvan. A részegség legalább szembetűnő és így visszasziasztó, a szokásos u. n. mértékletes ivás ellenben sokáig lappangó bajokat idéz elő és ezért nagyon megtévesztő. A berni rendkívül megbízhatóan (anonyme egyéni lapokból) összeállított statisztikai adatok szerint minden 9—10 férfi az alkohol áldozata.

Az abstinencia üdvös hatását bizonyítják biztosító társaságok tapasztalatai. Ezeknek anyagi érdekük minél megbízhatóbb valószínűségi adatokat szerezni a halálozási arányszámokról. Egyes angol társaságok, melyek külön csoportokban biztosítottak abstinense-

Küzdelem.

Irta Sabján István

A hatalmas bankigazgatónak lakásán már régen aludt mindenki, mikor a ház ura is arra szánta el magát, hogy nyugóra térjen. Halkan lábujjhegyen lépett be a hálószobába, hogy alvó feleségét föl ne ébressze és nesz-telenül vetkőzni kezdett. Néhány perc múlva maga is ágyban volt és hamarosan lecsavarta az éjjeli szekrényen álló villamos lámpát. Csönd és sötétség borult az egész lakásra.

Az igazgató nem birt mindjárt elaludni. Csak most hagyta félbe a munkát és agya még nagyon friss volt. A nagy csendben szinte larmázott a mellette fekvő szabályos lélegzése. Most hirtelen papucsos léptek zaját hallotta a másik szobában. Meggyújtotta a lámpát s a szobaleány lépett be, álmosan félig felöltözve.

— Egy úr keresi a nagyságos urat, — mondta halkan.

— Egy úr? Kicsoda?

— A nevét nem mondta, de igen fontos és sürgős hivatalos ügyben kell a nagyságos úrral beszélnie.

— Vezesse a szobámba.

Az igazgató nem tudta elgondolni, ki lehet és mit akarhat késői vendége. De úgy vélte, hogy ok nélkül nem áldozza föl senki az éjszakáját és fölkel. Magára vette a hálóköntösét, cigarettára gyújtott és kifelé indult. Erős, vérmes ember volt, akit izgattak a veszedelmek. Kissé gondolkozni látszott,

aztán visszafordult és egy kis pisztolyt csusztatott a zsebébe. Nyugodtan a dolgozó szobája felé tartott, ahol az éjjeli látogató már várta.

Elegáns, magas fiatalember volt. Sápadt arcán valami különös elszántság ült, szemhéjai duzzadtak voltak. Az igazgató nyomban megismerte bankjának egy pénztárosát, Juhász Gézát.

— Bizonyára nem valami jelentéktelen ügy hozta ide ilyen szokatlan időben, — s egy fauteuilben elhelyezkedett. A szembenlévővel vendégét kínálta meg.

— Rendkívüli ügyben jöttem, nagyságos uram, — szólt a fiatalember, izgatottságtól remegő hangon. Hosszas habozás után szántam magamat erre a lépésre, de nem tehettem másképp. Éjjel kellett jönnöm, nehogy valaki megtudja...

— Térjünk a dologra, — mondta az igazgató kissé türelmetlenül.

— Arról van szó, nagyságos uram, hogy a bank két tisztviselője csalás és sikkasztás céljából szövetkezett.

— Csalás és sikkasztás céljából?

— Hamis betéti könyvvel akarnak a pénztárnál egy nagyobb összeget felvenni.

— Ki az a két tisztviselő?

— Az egyik az ellenőrző osztály főnöke...

— Igmándy? Hihetetlen. És ki a másik?

— A másik — én vagyok, nagyságos uram.

— Maga?

— Amint ebből látni méltóztatik nem

rágalmazok, hanem pozitív adatok alapján beszéllek?

— De hát beszéljen az Istenért. Mondjon el mindent, amit tud.

— Mikor három hónappal ezelőtt a négyes számú pénztár pénztárosává neveztek ki, már akkor feltűnt előttem, hogy Igmándy keresi a velem való érintkezést, holott ezelőtt jóformán alig ismertük egymást. Minduntalan sörözni hívott s ilyenkor panaszkodott, hogy a bank őt milyen rosszul fizeti. Nem bír megélni, mert előkelő társasága van és fizetése sem rangjával, sem társadalmi állásával nincsen arányban. Egy kis sikkasztás segítene, szokta mondani. Eleinte tréfásan, későbbi találkozásaink alkalmával már komolyabban. A bank úgy mond, meg sem érne egy negyven-ötvenezer koronás érvágást. Ma már határozott ajánlatot tett. Hamis betétkönyvet állítanak ki egy igazi betevő nevére, eredeti aláírásainkkal látjuk el, s egy hordárral a betét nagyobb felét felvételjük. Az összeget én fizetem ki.

— Maga mit válaszolt neki?

— Gondolkozási időt kértem. Holnapra ígértem választomat, amikor a részleteket is megbeszéljük.

Az igazgató nagy lépésekkel járt a szobában fel és alá.

— Most nem tehetünk semmit, — szólt aztán Juhászhoz. — Maga színleg fogadja el az ajánlatot és holnap délben, hivatalos óra után, jöjjön fel hozzám s referáljon a fejleményekről.

ket és külön a mértékletes ivókat 30 éven keresztül azt tapasztalták, hogy míg a abstinenseknél a halálozási arányszám 70—56—47 0/0, addig a mértékleteseknél 96—80—69 0/0.

Amerikai betegsegélyző pénztárak azt találták, hogy míg az abstinenseknél 5 év alatt háromnegyed hét, addig a mértékleteseknél ugyanezen idő alatt 2 és fél az átlagos betegség arányszám.

Az alkohol a bünteteket idézi elő, az elmebetegséget, a gondolkodást, az emlékezetet gyengíti. Mindezeknél azonban fontosabb káros hatása az utódokra. Ebből a szempontból nem az ivási hajlandóság átförklésében van a főveszély, hanem a blastophtoriában, vagyis a petesejt megromlásában, megmérgezésében. Ennek a következtében oly sok az alkoholista utódai között az idióta, epileptikus büntettes, elmebajos stb. Az alkoholizmus degenerálódásnak egy jelenként mutatta ki Bunuge az anyák szoptatási képességének csökkenését is. Nagyon értékesek Laitinen legújabb állatokon végzett kísérletei, melyek kimutatták, hogy kismértékű alkohol is jelentősen csökkenti a vér haemolitikus ellenálló képességét a fertőző bacillusokkal szemben.

Az alkoholizmus ily sokoldalú káros hatását az áldozatok folyton növekvő száma mellett nem szabad karbatett kézzel néznünk. Míg a kínaiak és japániak törvényt hoztak az ópium ellen, addig mi semmit sem teszünk. Fő baj, hogy az állam rövidlátásában nem látja be, hogy az alkohol nagyobb gazdasági károkat okoz, mint amily hasznot hajt és hogy a nép jóléténél nemesebb cél nincs.

HIREK

— **Uj ügyvéd Kulán.** Dr. Tyurity Dávid, ki a napokban az ügyvédi vizsgát sikeresen letette, ügyvédi irodáját a Kohlhamer-féle házban megnyitotta.

A fiatal ember fölkel és mélyen meghajolt. — Addig is köszönöm a fáradságát, — szólt újból az igazgató és kezét nyújtott a távozonak. Lelkiismeretességének és szemeségének jutalma nem fog elmaradni.

Az igazgató másnap korábban ment a hivatalába. A leleplezés érthetően izgatta, annál is inkább, mert a meggyanusított Igmándy azokhoz a tisztviselőkhez tartozik, akiket nem szeretett. Tulságosan önértetes volt, örökké békétlenkedett. De különösen az bosszantotta — s azért jofomán üldözte is — hogy mindenütt nagy tehetségnek tartották. Még igazgatósági társai is ugy emlegették mint a jövő emberét.

A délelőtti folyamán különféle ürügyek alatt az egyes osztályokban látogatott el, ami a legnagyobb ritkaságok közé tartozott. Bement Igmándyhoz és egyet mást kérdezett tőle. A rendkívül megnyerő modoru és keresetlen eleganciával öltözködő fiatalember a legnagyobb elfogulatlansággal beszélgetett mindenható és utált főnökével.

— Csak csicseregj, — gondolta magában, — a kezemben vagy jómadár.

Délután félegy órákor ért véget a hivatalos idő és az igazgató az ablakból látta, amint a tisztviselők csoportokban hagyták el az épületet. Igmándy és Juhászt is ott látta a távozóik között, de külön-külön mentek el. Türelmetlenül várta a följelentőt.

Juhász pontban egy órákor lelkendezve állított be az igazgató szobájába.

— Nagyságos uram, szólt a sietéstől és az izgalomtól elfuló hangon, — beszéltem

— **Halálozás.** Megrendítő súlyos csapás érte Szabó Zsigmond budapesti vállalati főmérnököt és nejét szül. Berkovits Arankát, kik 16 éves egészséges Lajos fiukat néhány napi betegség után elvesztették. Az oly korán elhunyt ifjában, Berkovits Márk és neje szeretett unokájukat gyászolják. Mindenki kedvelte és szerette őt. Kulán is két vakációt töltött nagyszüleinél és sokan ismerték a szerény modorú jó fiút. Az oly korán sírba szállt ifjú temetése f. hó 1-én Budapesten megható nagy részvét mellett ment végbe. A nagy gyászoló közönség soraiban voltak a megboldogult osztálytársai: a Markó-utcai főgymnasium VII. osztályának tanulói, a tanáraik vezetése mellett. Fájdalmas kegyeletük jeléül gyönyörű koszorut helyeztek szeretett osztálytársuk koporsójára, melyet a rokonok és barátok koszorúi fődtek. A szívet-lelket rázkodtató szomorú egyházi szertartás és beszéd után, átadták az elköltözött ifjút az anyaföldnek. Ő a földi szenvedés és küzdelmek tanyáját egy csendesebb otthonnal váltotta föl, de az űr, amit családjánál visszahagyott, az pótolhatatlan! — A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Szabó Zsigmond és neje szül. Berkovits Aranka úgy a maguk, mint gyermekeik Elemér és Lilly, valamint a nagyszülők Berkovits Márk és neje, nemkülönben az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy drága jó fiuk, illetve fivérük és unokájuk Szabó Lajos a Markó-utcai főgymn. VII. oszt. tanulója f. hó 30-án d. e. 10 órákor, súlyos szenvedés után, 16 éves korában jobblétre szenderült. A boldogult hült teteme április 1-én d. e. 11 órákor fog a rákoskereszturi temető izr. halottasházából örök nyugalomra helyezettetni. Budapest (Rózsa-u. 64) 1910 március 30. Béke a korán elhunyt hamvaira!

— **Tanítóválasztás.** A kulai rk. elemi népiskolához, Schlachter Károly nyugalomba vonult tanító helyébe, Schmidt Ferenc eddigi kántor lett f. hó 31-én egyhangulag megválasztva.

— **Esküvő.** Lantos József szolnoki adótitst f. hó 3-án tartja esküvőjét Schwarz Szerén kisasszonnyal Szegeden.

— **A tanfelügyelőség köréből.** A válás és közoktatásügyi miniszter Hargay Bálint bacsodrogvármegyei és Burgó Jenő nyitravármegyei kir. segédtanfelügyelőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Bácsodrog vármegyei** Gazdasági Egyesület f. hó 4-én d. e. 8 órákor tartja az egyesület székházában ezévi I. igazgató választmányi ülést.

Igmándyval. Délután hat órákor beszéljük meg részletesen a teendőket.

— Hol fognak találkozni?

— Itt az épületben. Az igazgatósági ülés-teremben. Hat órákor, amikor már csak a szolgák vannak itt. Azért az ülés-teremben, mert ott délután nem takaritanak.

Az igazgató elgondolkozott.

— Ezen a randevun én is résztveszek, — szólt. Jöjjön velem.

Mindketten átmentek az ülés-terembe, mely az épület másik szárnyában volt. A teremben hosszú tölgyfa-asztal állt, körötte kényelmes karosszék. A falon olajba festet arckép s hátul, az elnöki szék mögött egy állványon Magyarország térképe függött. Leért egész a földig.

Az igazgató rövid gondolkodás után egy székelt tett a térkép mögé.

— Én háromnegyed hatkor ide fogok ülni. Maga beszéljen azzal az emberrel csak úgy, mintha semmit sem tudna. Majd aztán én fejezem be a beszélgetést.

Juhász és Igmándy hat órákor találkozott a bank kapujában. Hallgatva mentek fel a második emeletre és a nyitott termeken, melyekben szolgák takarítottak, úgy mentek át, mint akik hivatalos járatban vannak. Beérve az ülés-terembe, Igmándy gondosan betette maga után az ajtót, míg Juhász lopva a térkép felé pillantott. Mindkettő igazgatónak látszott.

— Gondolkoztam a dolog fölött, Igmándy úr — szólt Juhász halkán, de azért érthető hangon. — Nem kivihetetlen a terve de . . . de . . . azért előbb-utóbb csak rájönnek.

— **Bajsa Vojnits István főispánt** örökös tb. elnökévé választotta a siketné-mák szegedi intézetének felügyelőbizottsága. Főispánunknak a vármegye siketnémáinak érdekében való fáradozása általában ismert és e szerencsétlenek iránti jóindulattal a megye egész közönségének elismerését vívta ki.

— **Meghívó.** A Bácsodrog vármegyei gazdasági egyesület f. hó 10-én d. e. 10 órákor Zomborban a vármegyeháza nagytermében tartja rendes évi közgyűlését.

— **Birói és ügyvédi értekezlet.** Eperjessy Béla dr. a zombori törvényszék elnöke közös értekezletre hívta meg a bírakat és ügyvédeket, hogy megvitassák a birói szervezeti szabályok módosítása tárgyában kiadott ministeri rendeletnek a jogkereső közönséget is érdeklő pontjait. Az értekezlet végén az ügyvédi kar őszinte köszönetét tolmácsolta az elnöknek.

— **Csurog község képviselőtestülete** — Kékity jegyző kezdeményezésére — szép követésre méltó jelét adta, hogyan kell a szegénysorsu földműveseket támogatni. A napokban tartott képviselőtestületi ülésen elhatározták, hogy a parlagon heverő földből 200 holdat, 400 □ölnyi parcellákban a szegénysorsu lakosoknak kertesül bérbe adnak, meg pedig parcellánként 5 K rendkívül kedvezményes árban.

— **Az asztalosmesterek országos kongresszusa.** A budapesti asztalos ipartestület tagjaiból alakult asztalos mesterek országos szövetsége Budapesten f. hó 10-én országos kongresszust tart. A kongresszuson résztvenni szándékozók, ha a budapesti szervező bizottságnal idejekorán jelentkeznek, kedvezményes jegyet kapnak.

— **Uj szeszfinomító.** Temesvárott új nagyszabásu szeszfinomító létesül, mely 30 40,000 hektó nyers szesz finomítására lesz berendezve; ezenfelül likör és cognac gyártással is fog foglalkozni. A részvénytársaság kezdő alaptőkéje 1/2 millió korona.

— **Uj politikai napilap.** Március 30-án új napilap indult meg Budapesten „Világ” címmel, a szabadkőművesek kiadásában és szerkesztésében.

— **Sertésvész Bács megyében.** Bács megyében a mult héten a következő helyeken sertésvészt állapítottak meg hivatalosan: Bajmok, Madaras, Bács, Dérnye, Bácsborsód, Kucora, Militics, Ujverbász, Szilbács, Kishegyes, Piros, Tamerin, Urszentiván, Mohol, Kerény, Orszállás, Sajkásgyörgye községekben, továbbá Szabadkán a IV. kerületben.

— Rájöhetnek, de a tetteseket sohasem találják meg, — mondta Igmándy. Látszólag nyugodtan s kényelmesen egy karosszékbe ült.

— Nem?

— Nem. A betétkönyvet Zsiger József névre állítottam ki és igyekszem Fehér irását utánaozni, de ez nem is fontos. Zsiger ezelőtt két héttel helyezett el betétkönyvvel ötven ezer koronát. Ezt magának is kell tudnia, mert mi ketten irtuk alá a könyvet.

— Emlékszem. De ha felvesszük a pénzt, a könyv a banknál marad és ha aztán az igazi betevő jelentkezik . . .

— De nem vesszük ki az egész összeget, hanem csak negyven ezer koronát, éppen azért, hogy a könyvet visszakapjuk. Aztan nyomban elégetjük.

— És hogyan akarja a pénzt felvenni?

— Hordárt küldök érte.

— Ilyen nagy összeget személyesen szokás felvenni.

— Nyugodt lehet. Az én hordárom nem fog ream gyanakodni.

Pillanatnyi csend állott be.

— Nekem nincs több kérdésem, — mondja Juhász igazgatóságtól elcsukló hangon és a térkép felé fordult. Igazgató úr, tessék . . .

Siri csönd követte szavait. A törbe esett ember meredten nézett a térkép felé.

— Igazgató úr, kérem . . . — szólt újból Juhász.

Semmi válasz.

Áruló és elárult a térkép felé igyekeztek. Juhász előbb ért oda s elrántotta az állványt. Az a heves mozdulat következtében

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest V Dorottya-u. 10 és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosítótársulat (Assicurazioni Generali) e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet, tűz, szállítmány, üveg és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r-t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teüvérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. A kulai ügynökség: **Pollák Jakab, Stein Bertalan.**

— **A palicsi szoba árak és zenedij.** Szabadka város tanácsa legutóbbi ülésén hosszasan tárgyalta a palicsi szobaárak és zenedij megállapításának kérdését. Megállapodásra még nem jutottak, de az bizonyos és természetes is, hogy a szobaárakat is, meg a zenediját is felemelik, mert Palicsba a város az idén mintegy fél milliót fektetett be, villanyral világítatja, a szobákat újra, fényesen bebutoroztatja, — lehetlenség volna, hogy 2—3 K-ért lakhasson egy család a most már fényes, szép Palicson.

— **Öregasszony nem vénasszony.** A szabadkai anyakönyvi hivatal fekete tábláján Emerich Katalin 75 éves öregasszony és Greizer Pál 53 éves ny. mäv. kalauz, szintén özvegy, mint jegyesek vannak kihirdetve.

— **A kulai iparoskör** f. hó 28-án tartott táncestélyén felülfizetni sziveskedtek: Trebitser Károly 5 K, NN 4.20 K, Barna M, Treuer J, Stolic K, Abel M. 1.20—1.20 K, Nusz F. 60 f, Glässer 50 f, Sevarac K, Bencsik Gy, Róth F, Mátéfi 40—40 f, Koller, Horn, Rozenberg, Juhász D, Galac, NN, Polich J, Schlachter, NN. 20—20 fillért.

— **Pénzügyőrök és kereskedők.** Olyan mozgalomról adunk hírt, amely — amennyire új a maga nemében — annyira örvendetes kereskedőink szempontjából. A mozgalom a pénzügyőrök körében van keletkezében s arra irányul, hogy a tettenéresi és külön jutalékok eltöröltessenek. Ohajuk az, hogy ne legyen olyan lealázó keresetük, mint amilyent a tettenéresi jutalékkal maguknak szerezni kénytelenek, de e helyett olyan rendes javadalmazásuk legyen, mint minden más állami alkalmazottnak. Hogy ezt elérhessék, készek önként lemondani a jutalékról és azoknak eltörlését a pénzügyministertől kérelmezni fogják. Kereskedőink természetesen csak örülhetnek, mert az említett jutalékok miatt sok és boszantó zaklatásnak vannak kitéve a pénzügyőrök részéről.

eldült. Rémes kép tárult a két hivatalnok elé.

A hatalmas igazgató úr holtan ült a széken. Szakálas feje hátra volt szegve, üveges szeme a menyezetre meredt. Talán hallotta még a lefolyt párbeszédet, talán már halott volt akkor, mikor a két hivatalnok belépett a terembe. Semmi esetre sem lesz azonban ebben az ügyben már szerepe; nem oszthat elismerést a leleplezőnek és nem árthat a leleplezettnek.

A két hivatalnok pár percig fakó arccal nézett farkasszemet. Juhász mintha megbémult volna a váratlan szerencsétlenség láttára. Igmándynak azonban az villant át az elmében, hogy ime az az ember, aki emelkedésének mindég útját állta, — nincs többé. Remény szállta meg a szívet s arra gondolt, hogy a legközelebbi közgyűlésen okvetlenül aligazgató lesz.

Csak aztán szólt Juhászhoz:

— Nyomorult, törbe csalt, elárult.

A keze ökölbe szorult.

— Elárultam, törbe csaltam, — ismételte Juhász apatikusan.

— Annyira szívén viselte a bank érdekeit?

— Mondhatnám, hogy tisztességből, kötelességéretből tettem azt, amit tettem.

— De nem azért tetted.

— Nem. Emelkedni akartam. A maga testén.

Igmándy megvetően legyintett a kezével.

— Máskor egészségesebb tanukat keresen magának.

Nyugodtan a telefonhoz lépett:

— Kérem a mentőket.

— **Mérnöki munka.** Szépliget község határának és összes utainak felmérésével, valamint kitzésével az előjáróság Vadász Pál bajai mérnököt bizta meg.

— **Örszálláson husvét vasárnapján** Trenka Imre örszállási rendőrszervező társával, Kováts Gáspár helyettes rendőrszervezővel ellenőrző szolgálatba mentek. Régi haragosok voltak. A husvétii ünnepek hangulata sem fojtotta el szívükben a gyűlöletet. Utközben összeszólkoztak. — Trenka Imre erre előrántotta szolgálati revolverét és társát Kováts Gáspárt lelötte.

— **Korytnica.** Mióta a Rózsahegy—Korytnicai vasút megnyílt, a gyógyulásra és üdülésre szoruló közönség fokozottabb mértékben keresi fel a magyar Karlsbadot: az ozondús levegőjű, gyönyörű fekvésű, festői Korytnicát. A közlekedés kényelmével a fürdőközönség kényelméről való gondoskodás is karöltve halad. Dr. Ormay József kir. tanácsos, főorvos, fürdőtulajdonos, nem kimélve költséget és fáradságot, egész sereg új építkezéssel gyarapította a hatalmas fürdőtelepet. Tavaly épült a rendkívül kényelmes Hungária szálló, továbbá a modern kor igényeinek teljesen megfelelő új vizgyógyintézet, melynek berendezésével kevés világfürdő hasonló intézete vetekedhetik. Tavaly adták át a forgalomnak a Stanek Albert új erdei sétautat, mely új, festői tájakat tár fel, a Kárpátok változatos, meglepő panorámájából a sétáló közönség előtt. Gyomor, cukor és idegbetegeknek ma már igazán nem kell külföldi gyógyfürdőkre törekedniök; Korytnica az ő elismert kitzű gyógyhatásu vizeivel, subalpinikus levegőjével, klimatikus fekvésével, dietetikus konyháival és főleg kényelmes szállóival ma már minden hasonló külföldi fürdővel vetekedik. De nemcsak a betegek, hanem a fáradtak is megtalálják, — amit a fürdő mind fokozottabb népszerűsége igazol, — itt erősítő üdülésüket.

— **Az első magyar öntöltő-toll** a magyar elme életrevalóságáról tesz tanúságot, hogy egy derék iparos, Darvas Vilmos, deveseri lakos vállalkozott elmés találmányával, az idegenből behozott öntöltőtollak kiszorítására. A Darvas-féle öntöltőtoll működése a hajcsővesség törvényének alkalmazásán alapszik. A tinta nem folyik ki belőle semmiféle helyzetben sem, minden időben jól működik, szóval mindenképp megérdemli ez a hasznos kis jószág, hogy kedvelté váljon a magyar közönség körében. Az arany-tollal felszerelt Darvas-féle öntöltőtoll az ország minden papirkereskedésében kapható. (Ismeretést ingyen küld a feltaláló: Darvas Vilmos Deveser.)

Közgazdaság

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi március hó 17-én tartott 78-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1909. évi mérlegek. Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1 034 103,236 K és 09 ft tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45,594,164 K és 37 fre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20 902,175 K 14 fről 304,144,877 K 43 fre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg biztosítást a díjbevétel 18,260 118 363 K biztosítási összeg után 30 032,591 K 57 f volt, miből 11,650,831 K 96 f viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18 381,669 K 61 fre rúgott és ez összegből 13 658 715 K 83 f mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 127 799 977 K 76 f. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3 851,471 K 90 ft, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,772 890 K 57 fre rúgott. Károkért a társaság 1909-ben 38 550 375 K 41 ft és alapítása óta 977 344 967 K 32 ft fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 192 489,457 K 63 f esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 24 677,880 K 19 fre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6 300,000

Kt tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 15 336,461 K 71 fre rúg, továbbá felemlitendő a 160,000 K-ra rúgó kétes követelések tartaléka és az igatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1 621,418 K 48 ft tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 346 151,371 K 42 f-ről 366 829 741 K 68 fre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 77,884 424 K 11 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 31,094 716 K 81 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3,609,138 K 57 f. 4. Értékpapírok 237 547,914 K 18 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9,372 603 K 39 f. 6. Tárca váltók 581,948 K 79 f. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 6 738,995 K 83 f. Összesen 366 829,741 K 68 f. Ezen értékekből 715 millió K magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a „Minerva” általános biztosító részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Egy tapasztalt
háziasszony
ítélete:

A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azon mindennapi ital, mely férjemnek munkaerejét és jóhangulatát megtartja, mely mellett a gyermekek a legboldogabban fejlődnek, amellyel a gazdaságban sokat megtakarítok és a mely mindnyájunknak napról-napra jobban ízlik.

ung. 6

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	13.56
Zab	—	—	7.27
Tengeri	—	—	6.11
Kulán:			
Buza	—	—	12.75
Zab	—	—	6.30
Tengeri	—	—	5.35

Jurszik János

üveg, porcellán, tükör, kép, és china-ezüst árú raktára
KULA (Ferencz József-tér)

E szakmában a legolcsóbb
- bevásárlási forrás -

20 kor-t megtakaríthat, ha öltönyeit
Ifj. ABEL JÓZSEF angol uri szabónál készítteti, KULÁN

Hirdetmény.

Palánka község képviselőtestülete egy artézi kút fúratását határozta el. Felhívjuk azokat, kik ezen munkálatokkal foglalkoznak, hogy ajánlataikat költségvetés és tervvel együtt **1910 május hó 15-ig** a község előljáróságánál benyújtani szíveskedjenek.

Az előljáróság az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal.

Az ajánlatok felett a község képviselőtestülete szabadon dönt és az ajánlattevőknek kártérítési igényük még azon esetben sem lehet, ha a község egyik ajánlatot sem fogadja el.

Megjegyzni végül az előljáróság, hogy eme hirdetésnek kellő meghirdetéséről gondoskodott s a hirdetések közzétételét ajánló lapoknak leveleire válaszolni nem fog.

Palánka, 1910 március 25.

Potzta György **Busch Sebestyén**
jegyző 1-2 bíró

Árverési hirdetmény

Aloírott előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a Cservenkán 1910 évben tartandó **két országos vásár** és esetleg engedélyezendő pótvásár helypénzeszedési joga **folyó hó 10-én** d.u. 2 óraker nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog kiadatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Cservenka, 1910 márc. 31.

Borovszky Ferenc **Diener Mihály**
jegyző bíró

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Cservenkai mezőgazdasági népbank mint rvt. végrehajthatónak Kovacsfi Agoston ügyv. ügygondnok által képviselt ismeretlen helyen tartózkodásu **Avranov Milos** és **Obrád** mint néh. Avranov Peterné jogutódai végrehajtást szenvedő elleni 140 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő, az óverbázi 97. sz. betétben A† 1 sorsz. 1052 hrsz. a. foglalt ingatlanra a 800 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 április 30-án** d.u. 3 óraker Óverbász községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár $\frac{1}{3}$ -énél alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak 80 Kt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cikk 42. §-ban árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t-c. 172 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1910 március 23.

PETNEHÁZY kir. albiró

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy A Cservenkai takarékos és segélyegylet mint szövetkezet végrehajthatónak **Grundl Lajos** és neje **Kopp Mária** cservenkai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 4178:30 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő, a cservenkai 2440 sz. betétben A† 1 sorsz. 2252 hrsz. 163 □öl területű 18 öisz. ház udvarral a beltelekben özv. Grundl szül. Kopp Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti szolgalmi jog fentartásával 800 K kikiáltási árban és a cservenkai 427 sz. betétben A† 1 sorsz. 2250 hrsz. 415 □öl területű kertből Grundl Lajost illető $\frac{22}{48}$ -ad rész jutalékra 119:04 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 május 9-én** d.u. 3 óraker Cservenka községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a cservenkai 2440 sz. betétben írt ingatlan 1677:50 K a cservenkai 427 sz. betétben írt ingatlan pedig 364:10 K-nál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%át vagyis 167:75 K-át és 36:41 Kt készpénzben, avagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint telexkönyvi hatóság, 1910 február 15.

PETNEHÁZY kir. albiró

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zombori kir. Pénzügyigazgatóság végrehajthatónak **kisk. Kirszt János**, **Henrik** és **Miklós** uverbázi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 125:21 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő, az uverbázi 139 sz. betétben A† 1 sorsz. 310/2-b-1 hrsz. 89 □öl területű belteleki szántóra és az 1-2 sorsz. 311/2 hrsz. 173 □öl területű 159 a. öisz. házra és udvarra az 1636 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1910 április 18-án** d. u. 3 óraker Uverbász községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%át, vagyis 163:60 Kt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 172. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt, az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben mely haladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

Kula, 1910 február 3.

PETNEHÁZY kir. albiró

Pályázati hirdetmény.

Bácskeresztúr község előljárósága a leköszönés folytán üresedésbe jött **gyalogrendőri** állásra pályázatot hirdet.

Az elnyerni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1910 évi április 16-ig** a községi előljárósághoz terjesszék be és azt is igazolják, hogy a községben dívó ruthén nyelvet beszélnek.

Javadalmazás: Utólagos havi részletekben fizetendő évi 600 K, ruházat, vagy megfelelő váltságdíj és felszerelés.

Bácskeresztúr, 1910 március 20.

Előljáróság**Árlejtési hirdetmény**

Kula község előljárósága, a **Ferencsatornán túl lévő ovoda részére szállítandó és alant felsorolt foglalkoztató szerek** szállításának biztosítására árlejtést hirdet. Az árlejtés **f. hó 3-án** d.e. 11 óraker tartatik meg a községhez tanácsstermében.

Szállítandó szerek:

40 drb Fröbel építőszekrény	1 sz.
40 drb Ugyanaz	2
40 drb Ugyanaz	3
40 drb Ugyanaz	4
4 drb 1-2-3-4 sz. építőszekrény óvónőnek	
50 drb kosár, borsomunka	
100 drb 25-25 drb ház, kocszi, szán, pad	
40 drb deszka agyagmunkához	
40 drb kés	
500-500 alap, szállap fénytelen fűzőpapír	
1000 drb fűző szelet fából fehér, piros v. kék, rózsasz.	
40 drb fűző tü acél	
1 nagy falitábla	
10 ív fekete erős karton	
6 doboz palavessző	
2 drb szivacs	
400 drb lerakó táblácska	A-jegyű
Ugyanaz	B-jegyű
10 tucat vegyes selyempapír	38 51 cm.
5 tekercs selyem krepp	
2 " " mintázott	
1 drb papírvágó olló	" 24 cm. hosszú
12 drb szemléltető falitábla Dömötör Cserépy féle 1 és 2 szakasz felhuzva	
40 db csákó	
20 drb bőrlabda	
24 drb talicska	
24 drb homokkanál	
1 dob	
2 hinta	
2 hinta ló	
5 üveg Syndeticon	

Kula, 1910 ápril 1.

Kugler Béla
jegyző

Tyovin Ilija
bíró

Gőzmalom árverés.

Vb. Stein Jakab és Stein Jakabné csődtömegéhez tartozó az óverbázi 359 sz. betétben A† 1 sorsz. 631 hrsz. a. felvett 226 □ölnyi lakház, örlőmalom és keményítő gyár a Schweidel József utcában 17 sz. a. udvarral és 2 sorsz. a. 632 hrsz. 273 □öl szántó és motor nélkül a gőzmalom tartozékai 51932 K kikiáltási ár mellett **1910 évi április hó 21-én** d.u. 3 óraker a kulai kir. jbiróság hivatalos helyiségében végrehajtási árverés joghatályával bíró bírói önkéntes árverés alá kerül.

Árverezni szándékozók kötelesek 5193:20 Kt bánatpénz fejében letenni, vevő pedig az általa ígért ár 10%-áig ezen bánatpénzt nyomban kiegészíteni.

Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletben az árverés napjától számított 30 és 60 nap alatt 5% kamatokkal együtt a kulai kir. adóhivatalba befizetni.

Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Zombor, 1910 április 1.

Dr. Bugarszky Koszta
csődtömeggondnok